

Tuarascáil Bhliantúil an Choiste
a Ceapadh le Faireachán a
dhéanamh
ar Éifeacht an
Chláir
Athstiúrtha

2005

Clár Ábhar

Réamhrá ón gCoimisinéir Cúnta Patrick Crummey

Achoimre Feidhmiúcháin

Ballraíocht agus Téarmaí Tagartha

Achoimre ar chlár oibre 2005

An Clár Athstíúrtha.....

Uimhir na n-atreoruithe chuig an Chlár Athstíúrtha

Uimhir na bpáistí a atreoraíodh chuig an gClár Athstíúrtha

Uimhir na bpáistí a atreoraíodh de réir inscne, réigiúin agus roinne.

Rabhaidh Fhoirmeáilte agus Neamhfhoirmeáilte

Rabhaidh agus Comhdhálacha Athbhunaitheacha an Gharda

Páistí a measadh a bheith neamhoiriúnach le cur san áireamh

Na cineálacha cionta ar atreoraíodh páistí ar a son

Próifíl aoise na bpáistí a atreoraíodh

Oiliúint agus Forbairt

Breathnú agus Moltaí

LIOSTA AGUISÍNÍ

A Struchtúr Acmhainní Daonna

B Ráiteas beartais Choimisinéir an Gharda

RÉAMHRÁ

Photo
Chairman

A Choimisinéir, a chara

Is cúis áthais dom Tuarascáil Bhliantúil 2005 an Choiste a Ceapadh le Faireachán a Dhéanamh ar Éifeacht an Chláir Athstiúrtha mar a leagadh amach i gCuid 4 d'Acht na Leanaí 2001 a chur i do láthair.

Ba é 21,497 iomlán na dteagmhas a atreoraíodh chuig an gClár Athstiúrtha i gcaitheamh 2005 arb méadú de 890 nó 4.3% é ar 2004. Ba é 17,567 líon na bpáistí aonair a atreoraíodh chuig an gclár arb laghdú de 67 nó .4% é ar iomlán 2004.

Cé gur beag athrú nó athrú ar bith a tháinig ar an bpróifíl aoise nó ar an gcineál cionta ar atreoraíodh páistí ar a son, tá áthas orainn go bhfuil uimhir na bpáistí a mheastar a bheith neamhoiriúnach don gclár agus a chuirtear ar aghaidh chuig córas na gcúirteanna ag titim i gcónaí. Tá sé seo ag teacht le éiteas athstiúrtha an chláir.

Ba iad cionta a bhí bainteach le halcól (20%) agus gadaíocht (18%) an dá phríomhchatagóir cionta ar atreoraíodh páistí ar a son.

Tá forbairt ag teacht ar chlár an Gharda um cheartas athbhunaitheach i gcónaí. D'éascaigh Oifigigh Idirchaidrimh don Óige 226 imeachtaí athbhunaitheacha arbh rabhaidh athbhunaitheacha iad 236 díobh agus comhdhálacha athbhunaitheacha an 26 eile.

Is mian liom mo bhuíochas a ghabháil leis an gcoiste as a gcuid oibre i gcaitheamh na bliana agus le Stiúrthóir an Chláir, an Ceannfort Coleman, lena fhoireann ag an Oifig Náisiúnta d'Ógchiontóirí agus le hOifigigh Idirchaidrimh don Óige ar fud na tíre as a dtiomantas agus a gcuid oibre.

_____ Cathaoirleach

Patrick Crummey, Leas-Choimisinéir

Achoimre feidhmiúcháin

- Ba í 21,497 uimhir na dteagmhas a atreoraíodh chuig an gClár Athstiúrtha i gcaitheamh 2005, méadú de 890 nó 4.3% ar an mbliain roimhe.
- Ba é 17,567 líon iomlán na bpáistí a atreoraíodh chuig an gclár arb laghdú de 89 nó .5% é ar iomlán na bliana 2004 de 17,656.
- Tugadh rabhadh neamhfhoirmeáilte do 10,135 (58%) de na páistí.
- Tugadh rabhadh foirmeáilte do 2,958 (17%) de na páistí.
- Níor raibh aon ábhar caingne i gcás 981 (5%) de pháistí.
- Bhí 978 (5.5%) de pháistí ar feitheamh ar chinneadh ina gcás.
- Measadh nach raibh 2,515 (14%) de pháistí oiriúnach le cuimsiú sa chlár.
- Tá méadú ag teacht i gcónaí ar uimhir na n-atreoruithe a fhaightear ag an Oifig Náisiúnta d'Ógchiontóirí.
- Bhí laghdú de 203 ar uimhir na bpáistí i gcatagóir na bpáistí neamhoiriúnacha ó fhiigiúirí na bliana seo caite.
- Níor tháinig aon athrú suntasach ar na cineálacha cionta ar atreoraíodh páistí chuig an gclár ar a son.
- Ba iad cionta a bhí bainteach le halcól (20%) agus gadaíocht (18%) an dá phríomhchatagóir cionta ar atreoraíodh páistí ar a son.
- Níor tháinig aon athrú suntasach ar phróifíl aoise iad siúd a atreoraíodh agus ba iad páistí in aois a 15, a 16 agus a 17 bliana 72% de na n-atreoruithe go léir.
- Tá forbairt ag teacht ar chlár an Gharda um cheartas athbhunaitheach i gcónaí. D'eascaigh Oifig Idirchaidrimh don Óige 226 imeachtaí athbhunaitheacha arbh rabhaidh athbhunaitheacha iad 236 díobh agus comhdhálacha athbhunaitheacha an 26 eile.
- Tá súil go mbeidh meastóireacht uileghabhálach ar an gclár ceartais athbhunaitheach atá ar bun ag Aonad Taighde an Gharda críochnaithe faoi lár 2006.
- Faigheann gach Oifigeach Idirchaidrimh don Óige oiliúint anois go dtí idirghabháil leibhéal 1 agus tá a gcuid oibre curtha ar aghaidh ag seisear eile chuig an Mediation Institution of Ireland (MII) le haghaidh creidiúnú leibhéal 2.

- Bhronn Coláiste na hOllscoile, Corcaigh, diplóma i Staidéar ar Iompraíocht Ógánach ar thriúr Oifigeach Idirchaidrimh don Óige.
- Tá an Oifig Náisiúnta d'Ógchiontóirí ag déanamh fiosruithe féachaint arbh fhéidir cúrsa tríú leibhéal a chur ar fáil d'Oifigigh Idirchaidrimh don Óige.
- Chríochnaigh Aonad Taighde an Gharda dhá thionscadal taighde, ceann ar athchiontú agus ceann ar bhealaí chun na cúirte, arna gcoimisiúnú araon ag an gCoiste, agus tá a dtorthaí á meas faoi láthair ag an Oifig.
- Ag deireadh na bliana bhí 87 Oifigeach Idirchaidreamh don Óige agus 8 Sáirsint Idirchaidreamh don Óige ag obair ar an gclár.
- Ceapadh Oifigeach Idirchaidreamh don Óige breise amháin i gcaitheamh na bliana do Roinn an Chláir.
- Ar mholadh ón gCoiste Faireacháin, rinne an Oifig Náisiúnta d'Ógchiontóirí athbhreithniú ar uimhir na bpost do Oifigigh Idirchaidrimh don Óige agus cuireadh na torthaí ar aghaidh chuig Bainistíocht Acmhainní Daonna an Gharda dá mbreithniú.
-
- I Meán Fómhair thuairiscigh Martin Tansey, Uasal, leis an gCoiste ar an gcomhdháil dhá lá dar teidil "Young People and Crime" a d'fhreastail sé uirthi i nGlaschú agus a d'óstáil Feidhmeannacht Alban mar chuid de Uachtaránacht na RA ar an Aontas Eorpach. Rinne na Cigirí Finbarr Murphy agus Paul Moran ó Oifig Náisiúnta d'Ógchiontóirí cur i láthair ag an gcomhdháil i dtaobh Athstiúradh na hÓige agus Tionscadail Athstiúrtha an Gharda don Óige. Ba é an cur i láthair ceann de bhuaicphointí na comhdhála agus ba chumasach mar a rinneadh an cur i láthair faisnéiseach seo. Rinne toscairí ón Spáinn, ón nGearmáin, ón Laitiva agus ó Albain cur i láthair chomh maith ar thug gach ceann díobh léargas ar shamhlacha éagsúla idirghabhála a úsáidtear ina dtíortha féin.

Ballraíocht agus Téarmaí Tagartha an Choiste

I mí na Bealtaine 2002 síníodh ordú aireachta a d'fheidhmigh Cuid 4 d'Acht na Leanaí 2001. Baineann an chuid seo den Acht leis an gClár Athstiúrtha amháin. I Meitheamh 2003, ceapadh Coiste de réir Alt 44 den Acht chun faireachán a dhéanamh ar éifeacht an chláir.

Is iad téarmaí tagartha an Choiste ná:

- *faireachán a dhéanamh ar éifeacht an Chláir Athstiúrtha*
- *gach gné dá oibriú a athbhreithniú*
- *faireachán a dhéanamh ar riachtanais leanúnacha oiliúna na n-éascaitheoirí*
- *tuarascáil a chur faoi bhráid Choimisinéir an Gharda Síochána gach bliain ar a ghníomhaíochtaí i gcaitheamh na bliana*

I gcoitinne, tuigeann an coiste gurb iad a phríomhthascanna ná

- *bainistiú agus seachadadh éifeachtach an Chláir Athstiúrtha a scrúdú*
- *na cleachtais is fearr i riar an chláir a shainaitheint*
- *na cleachtais is fearr d'oiliúint éascaitheoirí a mheas agus faireachán a dhéanamh ar sheachadadh na hoiliúna*
- *modheolaíochtaí a chur i bhfeidhm le héifeacht an chláir a mheas agus a thomhas*
- *comhairle a thabhairt maidir le haon cheisteanna a bhaineann leis*
- *tuarascáil bhliantúil a ullmhú*

Ballraíocht

Is iad baill an Choiste a ceapadh i mí an Mheithimh 2003 ná

- An Leas-Choimisinéir Patrick Crummey, Cathaoirleach
- An Príomhcheannfort Patrick Cregg
- Phil Hanna, Uasal
- Martin Tansey, Uasal
- An Cigire Finbarr Murphy (Runaí)

Achoimre ar chlár oibre 2005

Tháinig an Coiste le chéile

- ar aon ócáid déag
- chuir siad tuarascáil bhliantúil 2004 i láthair Choimisinéir an Gharda
- phléigh siad oiriúnacht agus ábhar an chúrsa dioplóma atá beartaithe d'Oifig Idirchaidrimh don Óige
- phléigh siad gnéithe agus léirmhínte éagsúla den Acht le stiúrthóir nua an chlár, an Ceannfort Michael Coleman.
- d'fhreastail siad ar sheimineár dhá lá dar teideal "Victim Offender Training" ag An Chathair, Co. Thiobraid Árann.
- bhreathnaigh siad imeacht ceartais athbhunaitheach (rabhadh athbhunaitheach) i mBaile Átha Cliath
- scrúdaigh siad aighneacht chuig Stiúrthóir na nIonchúiseamh Poiblí maidir le rialacháin faoi alt 47
- d'fhreastail siad ar chomhdháil dar teideal "Young People and Crime, a European Perspective" i nGlaschú na hAlban.
- phléigh siad na socruithe airgeadais atá i bhfeidhm le haghaidh an Chláir Athstiúrtha agus an chlár cheartais athbhunaitheach.
- phléigh siad an tréimhse optamach d'ullmhú cas le haghaidh rabhadh agus comhdhálacha athbhunaitheacha.
- rinne siad roinnt moltaí agus thug a dtuairimí i dtaobh oibriú an chlár

An Clár Athstúirthe

Nuair a tháinig Cuid 4 d'Acht na bPáistí 2001 isteach tháinig deireadh le Scéim na nOifigeach Idirchaidrimh don Óige, agus ina áit ceapadh an Clár Athstúirthe, a bhféadfaí pacáiste bearta chun déileáil le páistí faoi bhun aois 18 a dhéanann cionta a thabhairt air. Choimeád an Clár Athstúirthe cuid mhaith de na seanmhodhanna rathúla a d'úsáidí chun déileáil le páistí a rinne cionta, agus tugadh roinnt roghanna nua isteach. Ceannfort den Gharda Síochána arna cheapadh ag an gCoimisinéir a bhíonn i gceannas ar an gClár agus tugtar Stiúrthóir an Chláir air. (Alt 20)

Ní mór don Stiúrthóir gach cás a bhreithniú agus cinneadh a dhéanamh cibé acu an bhfuil páistí oiriúnach le cuimsiú sa Chlár nó nach bhfuil. Más iomchuí, caithfidh sé cásanna a tharchur chuig Stiúrthóir na nIonchúiseamh Poiblí (SIP) in éineacht lena mholtaí. In 2005 tharchuir Stiúrthóir an Chláir 436 cás chuig S.I.P. ar son ordaithe.

D'fhonn áit a fháil ar an gclár ní mór do pháiste

- a bheith os cionn aois na freagrachta coiriúla agus faoi 18 mbliain d'aois
- freagracht a ghlacadh as an gcion/na cionta a rinneadh
- toiliú do rabhadh agus do mhaoirsiú

Má mheastar go bhfuil an páiste oiriúnach le cuimsiú sa chlár, tugtar rabhadh foirmeáilte nó neamhfhoirmeáilte di/dó. I gcásanna áirithe d'fhéadfadh sé go dtabharfaí cuireadh d'íospartach an chiontóra a bheith i láthair nuair a thugtar an rabhadh nó d'fhéadfadh an O.I.Ó. a mholadh go mbeadh comhdháil teaghlaigh ann mar gheall ar an bpáiste.

Páiste a fhaigheann rabhadh foirmiúil, cuirtear faoi mhaoirsiú an Gharda é le haghaidh tréimhse 12 mhí. Féadann an Stiúrthóir an tréimhse mhaoirseachta seo a éagsúlú i gcásanna áirithe. Comhalta den Gharda Síochána, de chéim nach ísle ná céim an Chigire, nó O.I.Ó a bhfuil oiliúint idirghabhála faighte aici/aige is ea a thugann an rabhadh. Is Oifigeach Idirchaidrimh don Óige a thugann rabhadh neamhfhoirmeáilte agus ní gnáthach an páiste a chur faoi mhaoirsiú. I ndáiríre, próisis fhoirmeáilte is ea an dá rabhadh a ngabhann tréimhse maoirseachta le ceann amháin díobh.

Atreoruithe chuig an gClár Athstiúrtha

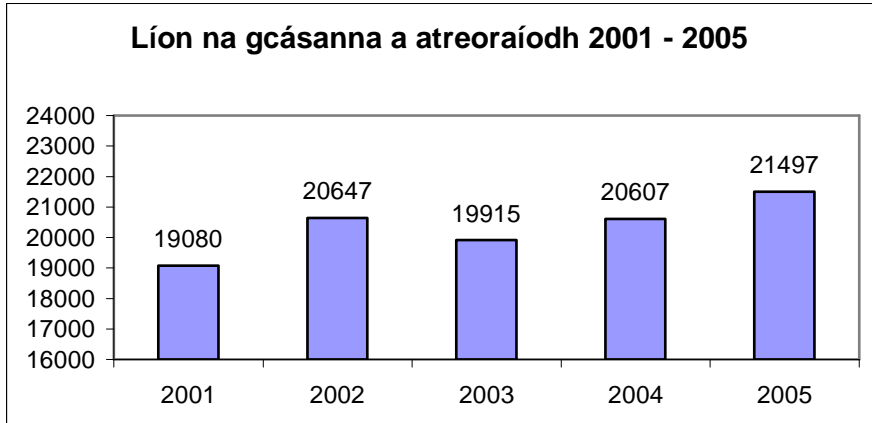
Ba é 21,497 iomlán na n-atreoruithe a fuarthas in 2005. Ba mhéadú é sin de 890 (4%) ar fhiúir 2004 de 20,607.

TÁBLA 1: ATREORUITHE 2005 DE RÉIR RÉIGIÚIN AGUS ROINNE

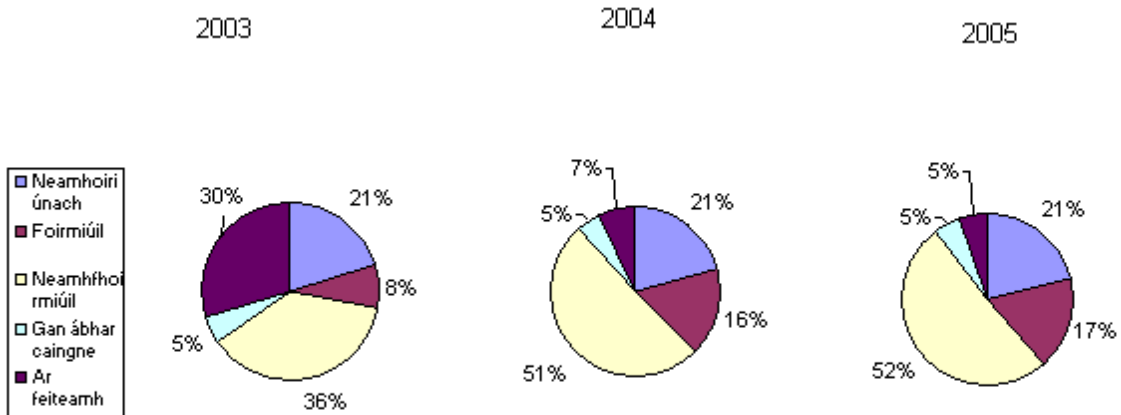
	IOMLÁN	NEAMHOIRIÚ NACH	FOIRME ÁILTE	NEAMHFH OIRMEÁIL TE	GAN ÁBHAR CAINGNE	AR FEITHEA MH
RÉIGIÚN AN OIRTHIR	-	-	-	-	-	-
CEATHARLACH/CILL DARA	848	124	110	498	54	62
LAOIS/UÍBH FHAILÍ	641	150	119	328	20	24
AN LONGFORT/AN IARMHÍ	517	111	90	263	27	26
LÚ/AN MHÍ	1028	161	164	592	43	68
IOMLÁN RÉIGIÚN AN OIRTHIR	3034	546	483	1681	144	180
RÉIGIÚN CATHRACH B.Á.C.						
B.Á.C. THOIR	1082	217	160	609	30	66
B.Á.C. LÁR THUaidh	570	190	88	194	35	63
B.Á.C. THUaidh	1482	217	259	866	43	97
B.Á.C. LÁR THEAS	477	140	94	174	35	34
B.Á.C. THEAS	1951	584	261	908	115	83
B.Á.C. THiar	1963	472	329	931	101	130
IOMLÁN RÉIGIÚN B.Á.C.	7525	1820	1191	3682	359	473
RÉIGIÚN AN TUaiscirt						
AN CABHÁN/MUINEACHÁN	466	63	84	253	25	41
DÚN NA NGALL	704	103	119	375	53	54
SLIGEACH/LIATROIM	214	20	35	111	38	10
IOMLÁN RÉIGIÚN AN TUaiscirt	1384	186	238	739	116	105
RÉIGIÚN AN OIRDHEISCIRT						
TIOBRAID ARANN	638	165	119	305	27	22
PORT LÁIRGE/CILL CHAINNIGH	1343	268	224	696	64	91
LOCH GARMAN/CILL MHANTÁIN	654	81	132	376	35	30
IOMLÁN RÉIGIÚN AN OIRDHEISCIRT	2635	514	475	1377	126	143
RÉIGIÚN AN DEISCIRT						
CATHAIR CHORCAÍ	1807	559	271	859	69	49
CORCAIGH THUaidh	641	122	117	344	43	15
CORCAIGH THiar	459	69	73	285	27	5
CIARRAÍ	545	89	68	344	14	30
LUIMNEACH	1419	445	426	484	38	26
IOMLÁN RÉIGIÚN AN DEISCIRT	4871	1284	955	2316	191	125
RÉIGIÚN AN IARTHAIR						
AN CLÁR	576	96	103	302	34	41
GAILLIMH THiar	651	48	106	407	45	45
MAIGH EO	428	66	58	265	28	11
ROS COMÁIN/GAILLIMH THOIR	343	43	62	203	21	14
IOMLÁN RÉIGIÚN AN IARTHAIR	1998	253	329	1177	128	111
Dlínse Lasmuigh	50	2	6	27	9	6
IOMLÁN	21497	4605	3677	10999	1073	1143

Mínítear ar leathanch 17 an fáth go dtaifeadtar cás mar chás neamhoiriúnach

Fíor 1 Atreoruithe 2001 – 2005

Fíor 2 Cinntí cás mar chéatadán d'iomlán na n-atreoruithe 2003 - 2005

Na páistí a atreoraíodh chuig an gClár Athstiúrtha

Ba é 17,567 líon iomlán na bpáistí a atreoraíodh in 2005. Ba laghdú de 89 páiste, (.5%) é seo ar iomlán 2004 de 17,656.

TÁBLA 2: LÍON NA BPÁISTÍ A ATREORAÍODH IN 2005 DE RÉIR RÉIGIÚIN AGUS ROINNE

	IOMLÁN	NEAMHOIRIÚNACH	FOIRMEÁILTE	NEAMHFHOIRMEÁILTE	GAN BEART CAINGNE	AR FEITHEAMH
<u>RÉIGIÚN AN OIRTHIR</u>						
CEATHARLACH/CILL DARA	733	73	96	462	44	58
LAOIS/ÚIBH FHAILÍ	519	71	97	309	20	22
AN LONGFORT/AN IARMHÍ	406	67	70	226	22	21
LÚ/AN MHÍ	859	90	137	533	43	56
IOMLÁN RÉIGIÚN AN OIRTHIR	2517	301	400	1530	129	157
<u>RÉIGIÚN CATHRACH B.Á.C.</u>						
B.Á.C. THOIR	927	123	145	569	30	60
B.Á.C. LÁR THUAIDH	446	111	75	183	30	47
B.Á.C. THUAIDH	1257	133	214	793	39	78
B.Á.C. LÁR THEAS	384	78	77	164	33	32
B.Á.C. THEAS	1566	334	205	840	110	77
B.Á.C. THJAR	1648	290	273	876	94	115
IOMLÁN RÉIGIÚN B.Á.C.	6228	1069	989	3425	336	409
<u>RÉIGIÚN AN TUAISCIRT</u>						
AN CABHÁN/MUINEACHÁN	388	40	68	227	22	31
DÚN NA NGALL	621	69	102	350	51	49
SLIGEACH/LIATROIM	191	15	28	103	35	10
IOMLÁN RÉIGIÚN AN TUAISCIRT	1200	124	198	680	108	90
<u>RÉIGIÚN AN OIRDHEISCIRT</u>						
TIOBRAID ARANN	488	87	82	275	25	19
PORT LÁIRGE/CILL CHAINNIGH	1061	128	174	635	53	71
LOCH GARMAN/CILL MHANTÁIN	561	39	107	356	33	26
IOMLÁN RÉIGIÚN AN OIRDHEISCIRT	2110	254	363	1266	111	116
<u>RÉIGIÚN AN DEISCIRT</u>						
CATHAIR CHORCAÍ	1363	244	222	787	66	44
CORCAIGH THUAIDH	527	71	92	310	42	12
CORCAIGH THJAR	394	36	57	269	27	5
CIARRAÍ	432	46	56	291	13	26
LUIMNEACH	1033	201	325	449	33	25
IOMLÁN RÉIGIÚN AN DEISCIRT	3749	598	752	2106	181	112
<u>RÉIGIÚN AN IARTHAIR</u>						
AN CLÁR	459	59	69	267	33	31
GAILLIMH THJAR	571	35	89	385	27	35
MAIGH EO	396	46	53	258	28	11
ROS COMÁIN/GAILLIMH THOIR	287	27	39	191	19	11
IOMLÁN RÉIGIÚN AN IARTHAIR	1713	167	250	1101	107	88
<u>DLÍNSE LASMUIGH</u>	50	2	6	27	9	6
IOMLÁN	17567	2515	2958	10135	981	978

NA PÁISTÍ A ATREORAÍODH IN 2005 DE RÉIR INSCNE, RÉIGIÚIN AGUS ROINNE

TÁBLA 3: 2005 INSCNE NA BPÁISTÍ A ATREORAÍODH DE RÉIR RÉIGIÚIN AGUS ROINNE

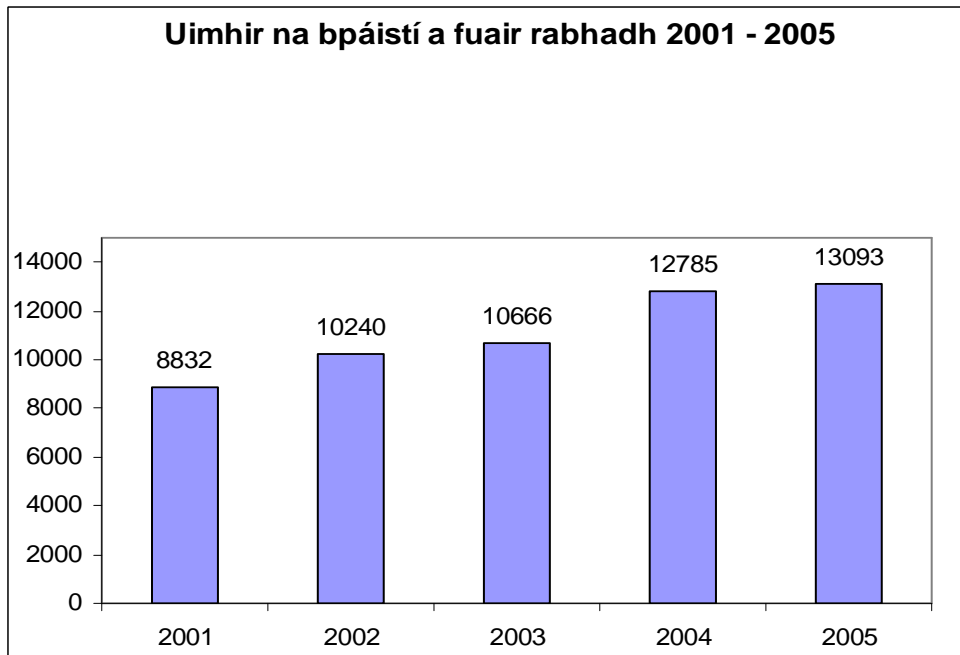
	IOMLÁN	NEAMHOIRIÚNA CH		FOIRMEÁILTE		NEAMHFHOIRM EÁILTE		GAN ÁBHAR CAINGNE		AR FEITHEAMH	
		FIRE ANN	BAINEA NN	FIRE ANN	BAINEA NN	FIRE ANN	BAINEA NN	FIRE ANN	BAINEA NN	FIRE ANN	BAINEA NN
RÉIGIÚN AN OIRTHIR											
CEATHARLACH/CILL DARA	733	64	9	83	13	353	109	33	11	52	6
LAOIS/ÚIBH FHAILÍ	519	64	7	76	21	241	68	18	2	16	6
AN LONGFORT/AN IARMHÍ	406	59	8	63	7	162	64	17	5	20	1
LÚ/AN MHÍ	859	73	17	115	22	401	132	37	6	52	4
IOMLÁN RÉIGIÚN AN OIRTHIR	2517	260	41	337	63	1157	373	105	24	140	17
RÉIGIÚN CATHRACH B.Á.C.											
B.Á.C. THOIR	927	101	22	121	24	427	142	17	13	51	9
B.Á.C. LÁR THUAIDH	446	99	12	69	6	135	48	22	8	43	4
B.Á.C. THUAIDH	1257	119	14	186	28	636	157	32	7	70	8
B.Á.C. LÁR THEAS	384	71	7	68	9	120	44	28	5	28	4
B.Á.C. THEAS	1566	258	76	172	33	670	170	81	29	58	19
B.Á.C. THIAR	1648	237	53	245	28	640	236	71	23	99	16
IOMLÁN RÉIGIÚN B.Á.C.	6228	885	184	861	128	2628	797	251	85	349	60
RÉIGIÚN AN TUAISCI RT											
AN CABHÁN/MUINEACHÁN	388	35	5	57	11	183	44	16	6	27	4
DÚN NA NGALL	621	64	5	96	6	289	61	42	9	39	10
SLIGEACH/LIATROIM	191	14	1	25	3	74	29	25	10	9	1
IOMLÁN RÉIGIÚN AN TUAISCI RT	1200	113	11	178	20	546	134	83	25	75	15
RÉIGIÚN AN OIRDHEISCI RT											
TIOBRAID ARANN	488	77	10	75	7	203	72	19	6	18	1
PORT LÁIRGE/CILL CHAINNIGH	1061	103	25	127	47	422	213	35	18	51	20
LOCH GARMAN/CILL MHANTÁIN	561	33	6	97	10	284	72	31	2	24	2
IOMLÁN RÉIGIÚN AN OIRDHEISCI RT	2110	213	41	299	64	909	357	85	26	93	23
RÉIGIÚN AN DEISCI RT											
CATHAIR CHORCAÍ	1363	211	33	183	39	587	200	47	19	35	9
CORCAIGH THUAIDH	527	64	7	79	13	247	63	30	12	11	1
CORCAIGH THIAR	394	36	0	46	11	196	73	18	9	4	1
CIARRAÍ	432	43	3	46	10	212	79	11	2	23	3
LUIMNEACH	1033	191	10	265	60	336	113	30	3	19	6
IOMLÁN RÉIGIÚN AN DEISCI RT	3749	545	53	619	133	1578	528	136	45	92	20
RÉIGIÚN AN IARTHAIR											
AN CLÁR	459	48	11	60	9	194	73	27	6	27	4
GAILLIMH THIAR	571	31	4	79	10	282	103	24	3	29	6
MAIGH EO	396	42	4	44	9	202	56	21	7	10	1
ROS COMÁIN/GAILLIMH THOIR	287	23	4	29	10	153	38	15	4	8	3
IOMLÁN RÉIGIÚN AN IARTHAIR	1713	144	23	212	38	831	270	87	20	74	14
DLÍNSE LASMUIGH	50	2	0	5	1	27	0	9	0	5	1
IOMLÁN	17567	2162	353	2511	447	7676	2459	756	225	828	150

Rabhaidh fhoirmeáilte agus neamhfhoirmeáilte

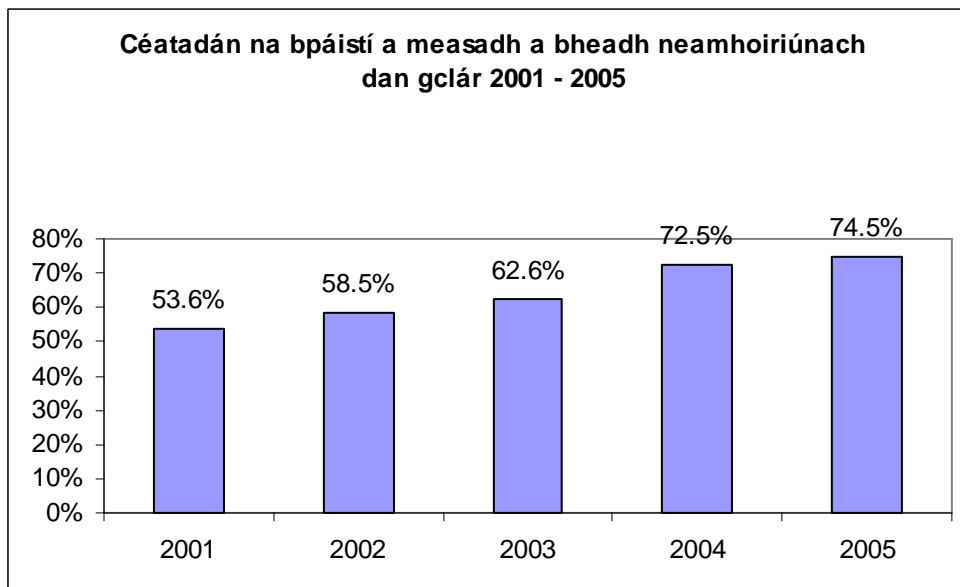
Mar a thaispeántar i dTábla 2, ba é 13,093 an líon iomlán páistí a fuair rabhadh foirmeáilte nó neamhfhoirmeáilte in 2005. Ba ionann é sin agus 74.5% de líon iomlán na bpáistí a atreoraíodh. Fuair 10,135 (57.5%) rabhadh neamhfhoirmeáilte agus 2,958 (17%) rabhadh foirmeáilte. Tá na figiúirí seo inchurtha le 56% agus 16.5% faoi seach don bhliain roimhe.

Taispeánann Fíor 5 líon na bpáistí a fuair rabhadh i ngach ceann de na cúig bliana seo caite agus taispeánann Fíor 6 céatadán na bpáistí a atreoraíodh a measadh a bheith oiriúnach le cuimsiú sa chlár.

Fíor 5

Fíor 6

Rabhaidh agus Comhdhálacha Athbhunaitheacha an Gharda

Déantar soláthar san Acht (altanna 26 agus 29 faoi seach) don íospartach a bheith i láthair ag rabhadh foirmeáilte nó ag comhdháil teaghlaigh agus is anseo a thugtar coincheap an cheartais athbhunaitheach isteach.

Is é Ceartas Athbhunaitheach an téarma a úsáidtear le cur síos ar an bpróiseas faoina dtugtar deis d'íospartach castáil ar an gciontóir nó a t(h)uairimí a chur in iúl don gciontóir. Bíonn súil go dtuigfidh an ciontóir nár chion in aghaidh an dlí amháin atá déanta ach cion in aghaidh duine nó pobail. Ba cheart a nótáil go mbíonn feidhm le ceartas athbhunaitheach maidir le rabhadh foirmeáilte de réir ailt 26 agus 29 den Acht.

I dteannta an dochar a dhaonnú, tugtar dúshlán na hiompraíochta agus tugtar deis don gciontóir ní amháin apalacht a thabhairt ach beart éigin a dhéanamh leis an dochar a leigheas. D'fhéadfadh an t-“athbhunú” seo a bheith i bhfoirm earraí goidte a chur ar ais, cailteanas a chúiteamh, damáiste a dheisiú nó coinníollacha a aontú d'iompraíocht amach anseo a chuirfeadh an t-íospartach ar a shuaimhneas nach dtitfeadh an rud céanna amach arís.

Nuair a thugtar cuireadh don íospartach a bheith i láthair ag rabhadh foirmeáilte do pháiste rabhadh athbhunaitheach is ea a thugtar air. In imthosca áirithe, thiofadh sé go mb'fhearr le híospartaigh a dtuairimí a chur in iúl i litir nó ar taifead, nó cara, tacóir nó duine eile a bheith i láthair chun a dtuairimí a chur i láthair ar a son.

Nuair a thugtar cuireadh don íospartach a bheith i láthair ag comhdháil teaghlaigh i dtaca le páiste, comhdháil athbhunaitheach is ea a thugtar air. Is ionann an chomhdháil athbhunaitheach agus an rabhadh athbhunaitheach ar go leor bealaí. Tugtar guth don íospartach agus cuirtear dreach daonna ar an iompraíocht mhaslach. Ní hionann iad sa mhéid is go ndéantar iarracht níos mó sa chomhdháil raon leathan saineolais a úsáid le dúshlán iompraíocht an pháiste a thabhairt agus le tacú le haon athrú a thitfeadh amach mar thoradh ar an gcomhdháil. Mar shampla, ar na daoine a bheadh i láthair ag an gcomhdháil d'fhéadfadh ní amháin an t-íospartach agus lucht tacaíocht an íospartaigh a bheith ann, ach ina dteannta siúd múinteoir scoile, oibrí sóisialta, baill teaghlaigh an pháiste nó duine ar bith a d'fhéadfadh tionchar a leasa a imirt ar iompraíocht an pháiste amach anseo.

Tugtar imeachtaí athbhunaitheacha ar rabhaidh athbhunaitheacha agus comhdhálacha athbhunaitheacha i dteannta a chéile. Eagraíodh 262 imeacht athbhunaitheach in 2005, arb méadú de 85 (48%) é ar iomlán 2004 de 177. Bhí an 262 imeacht sin comhdhéanta de 236 rabhadh athbhunaitheach agus 26 comhdháil athbhunaitheach. Léiríonn an méadú seo go bhfuil prionsabail an cheartais athbhunaitheach dá gcur i bhfeidhm níos minice ag Oifigigh Idirchaidrimh don Óige mar shlí le cásanna a phróiseáil a atreoraítear chuig an gClár Athstíúrtha. Taispeánann Tábla 4 líon na n-imeachtaí ar bhonn réigiúnach agus rannach.

Ar na cineálacha cionta ar eagraíodh imeachtaí athbhunaitheacha ar a son bhí cionta tráchta, sárúithe oird phoiblí, ionsaithe, robálacha, buirgléireachtaí, gadaíochtaí, damáiste coiriúil agus núisghlaonna teileafóin.

Tá an Coiste sásta go bhfuil dul chun cinn maith á dhéanamh le gné an cheartais athbhunaitheach a fhorbairt de réir cuid 4 den Acht.

Tábla 4

Ceartas Athbhunaitheach

	2003	2004	2005
CEATHARLACH/CILL DARA	3	7	7
LAOIS/UÍBH FHAILÍ	4	10	6
AN LONGFORT/AN IARMHÍ	4	7	6
LÚ/AN MHÍ	1	13	10
IOMLÁN RÉIGIÚN AN OIRTHIR	12	37	29
B.Á.C. THOIR	8	3	26
B.Á.C. LÁR THUaidH	0	1	6
B.Á.C. THUaidH	7	8	12
B.Á.C. LÁR THEAS	1	6	9
B.Á.C. THEAS	12	9	21
B.Á.C. THiar	0	11	24
IOMLÁN RÉIGIÚN B.Á.C.	28	38	98
AN CABHÁN/MUINEACHÁN	1	6	1
DÚN NA NGALL	3	3	6
SLIGEACH/LIATROIM	3	7	4
IOMLÁN RÉIGIÚN AN TUaiscirt	7	16	11
TIOBRAID ARANN	4	3	3
PORT LÁIRGE/CILL CHAINNIGH	11	11	14
LOCH GARMAN/CILL MHANTÁIN	5	2	6
IOMLÁN RÉIGIÚN AN OIRDHEISCIRT	20	16	23
CATHAIR CHORCAÍ	11	19	20
CORCAIGH THUaidH	2	1	13
CORCAIGH THiar	13	20	29
CIARRAÍ	0	8	4
LUIMNEACH	0	4	13
IOMLÁN RÉIGIÚN AN DEISCIRT	26	52	79
AN CLÁR	0	0	0
GAILLIMH THiar	5	6	5
MAIGH EO	11	5	8
ROS COMÁIN/GAILLIMH THOIR	9	7	9
IOMLÁN RÉIGIÚN AN IARTHAIR	25	18	22
IOMLÁN	118	177	262

Páistí a measadh a bheadh neamhoiriúnach don gclár

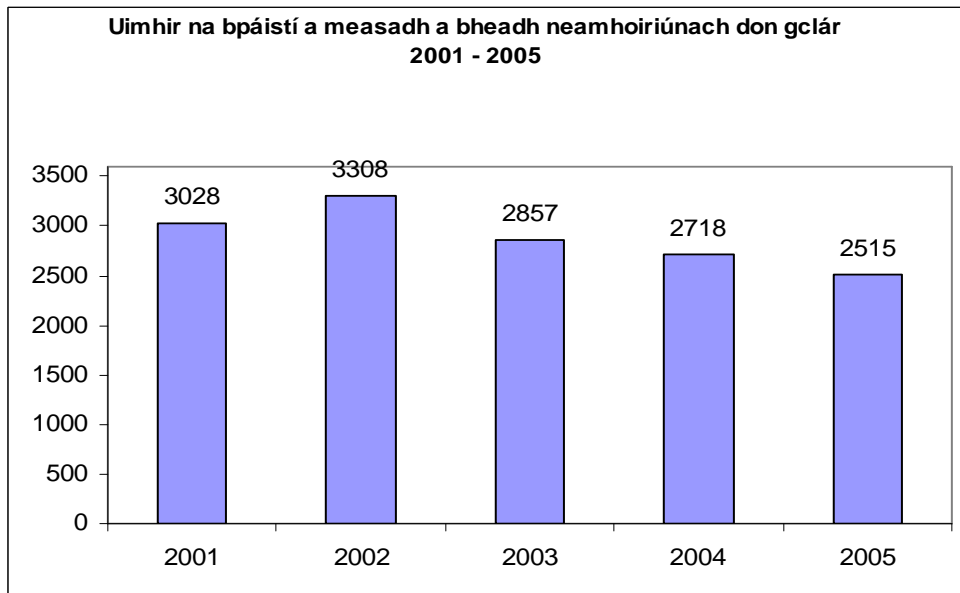
Measadh go mbeadh 2,515 páiste neamhoiriúnach le cuimsiú sa chlár athstiúrtha. Dearbhaíonn sé seo an treocht anuas i gcéatadán na bpáistí sa chatagóir seo ó 2002 agus tá sé ag teacht le héiteas athstiúrtha an chlár.

Taifeadtar cás mar cás neamhoiriúnach muna gcomhlíonn an páiste na coinníollacha d'incháilitheacht nó

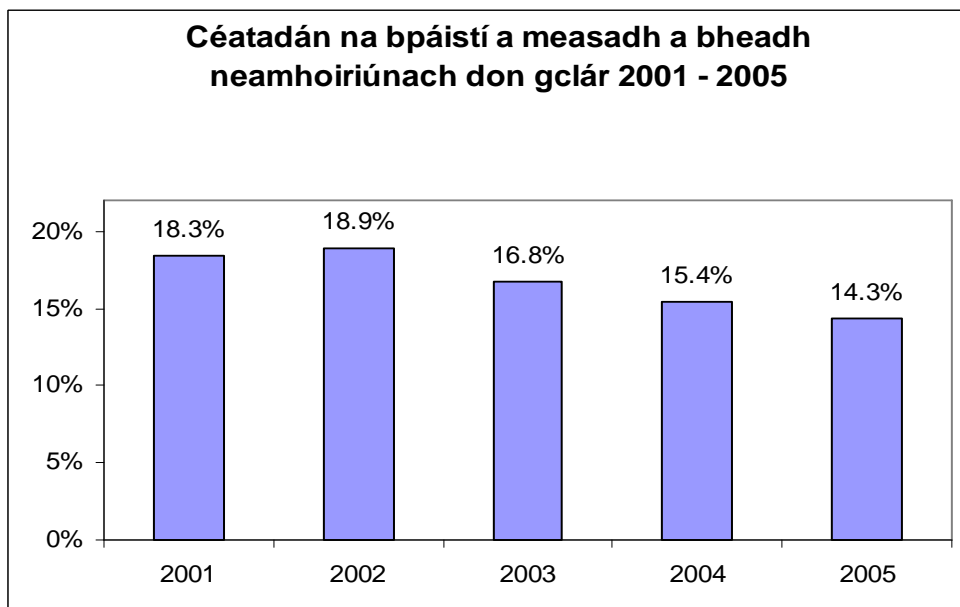
- muna nglacann an páiste leis an bhfreagracht
- nár chun leasa an phobail a bheadh sé rabhadh a thabhairt don pháiste
- má bhíonn an páiste ag déanamh cionta an t-am go léir

Cuirtear na ceistanna seo ar aghaidh go dtí S.I.P. nó chuig bainistíocht áitiúil an Gharda lena mbreithniú d'ionchúiseamh.

Fíor 7

Fíor 8

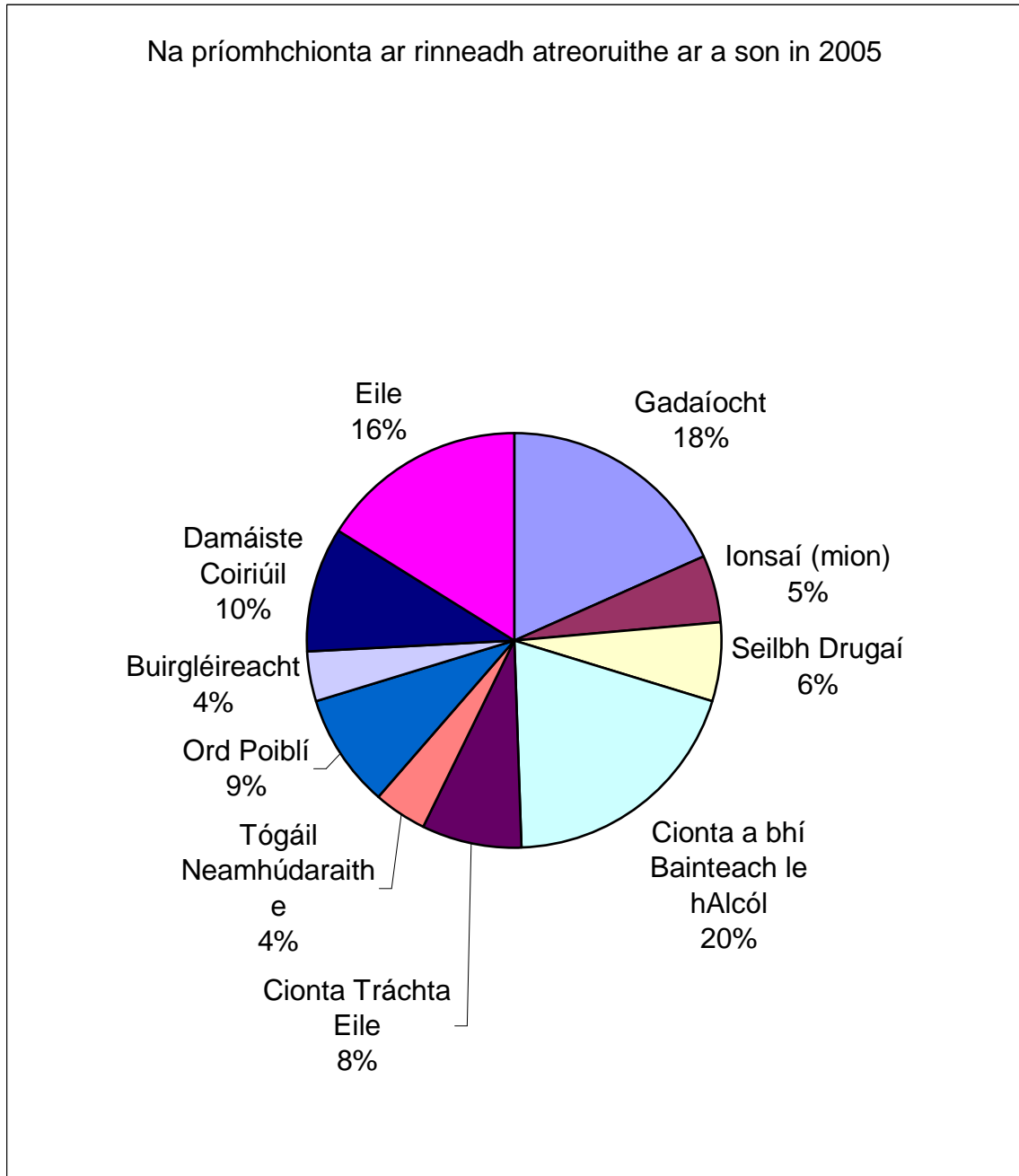

Na cineálacha cionta ar atreoraíodh páistí ar a son

Níor tháinig aon athrú suntasach ar chatagóir na gciontí ar atreoraíodh páistí chuig an gclár ar a son. Ba iad cionta a bhí bainteach le halcól (20%), gadaíocht (18%) agus damáiste coiriúil (10%) na trí chion ba choitianta. Níor tháinig aon athrú ar leibhéal na gcionta sna trí chatagóir sin i gcomparáid le figiúir 2004.

Taispeánann Tábla 9 an miondealú de réir céatadán ar chatagóirí na gcionta a fuarthas.

Fíor 9

Is é an 16% "eile" sa phíchart thuas an teaglam de chionta eile nach ndeachaigh os cionn 4% den iomlán foriomlán. Féadfar an cineál ciona agus an céatadán a fháil i dTábla 5.

Taispeánann an dá thábla seo a leanas catagóirí na gcionta ar atreoraíodh páistí ar a son. Taispeánann Tábla 5 na príomhchatagóirí cionta agus tugann Tábla 6 miondealú níos mionsonraithe ar chatagóirí roghnaithe.

Tábla 5	Number	Percentage
Gadaíocht	3,922	18.2%
Cionta a bhí baineach le calaois (féach Tábla 6E)	143	0.7%
Seilbh earraí le hintinn	38	0.2%
Robáil (lena n-áirítear airgead a éileamh le bagairtí)	191	0.9%
Buirgléireacht	832	3.9%
Trombhuirgléireacht	14	0.1%
Maoin ghoidte a láimhseáil	286	1.3%
Damáiste coiriúil	2,099	9.8%
Coirloscadh	90	0.4%
Tógáil/iompar/cur isteach neamhúdaráithe ar M.P.V	951	4.4%
Cionta tráchta (féach Tábla 6A)	1,652	7.7%
Cionta a raibh baint acu le halcól (féach tábla 6B)	4,217	19.6%
Ord poiblí (féach Tábla 6C)	1,861	8.7%
Drugáí (Seilbh)	1,356	6.3%
Drugáí (Díol/Soláthar)	177	0.8%
Seilbh arm troda etc.	291	1.4%
Cionta a bhain le harm tine	112	0.5%
Mionsaí	1,125	5.2%
Ionsaí ar gharda	7	..
Tromionsaí (féach Tábla 6D)	325	1.5%
Déircíneacht	122	0.6%
Cionta gnéasacha (féach Tábla 6F)	109	0.5%
Cionta corrrhádála	55	0.3%
Foghail/frite ar áitreabh foriata	1,126	5.2%
Achtanna na nIarnród (foghail ar líne, caitheamh clocha, neamhíocaíocht táill	23	0.1%
Bailiúcháin sráide agus ó theach go teach	3	..
Mioscais phoiblí (lena n-áirítear glaonna teileafóin bréige)	63	0.3%
Príosúnú neamhdhleathach	4	..
Cionta in éadan ainmhithe	4	..
Ilghnéitheach	299	1.4%
	21,497	100.00%

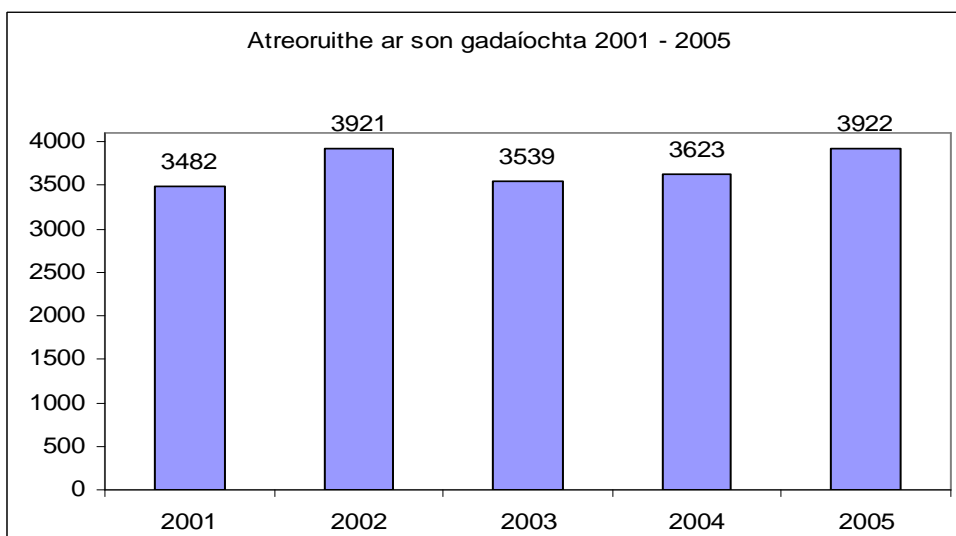
Tábla 6

(A) Cionta tráchta eile	
Cionta árachais	673
Tiomáint dhainséarach	209
Tiomáint shlamchúiseach	62
Cionta rothair	2
Cionta Iompair Phoiblí (PSV)	5
Cionta tiomána is óil	75
Gan ceadúnas tiománaithe	132
Tionóisc ‘buail-reatha’	19
Gan clogad/críos sábhála	65
Ró-luas	151
Gan cáin bhóthair	51
Tiomáint dhainséarach faoi ndeara báis	5
Ilghnéitheach	201
Iomlán	1652
Cionta a bhí baineach le halcól	
Ceannach/seilbh/ól alcóil	1536
Meisce in áit phoiblí	2628
Ar meisce agus mí-iomprach	5
Meisce amháin	0
Frite ar áitreabh ceadúnaithe	31
Ilghnéitheach	17
Iomlán	4217
Cionta oird phoiblí	
Gráscar	14
Círéib	1
Mún in áit phoiblí	14
Mí-iompar poiblí	183
Iompraíocht bhagrach etc.	1194
Gan géilleadh do ordú garda/Cosc	353
Cosc toiliúil	0
Clampar	
foréigneach	10
Eile	92
Iomlán	1861

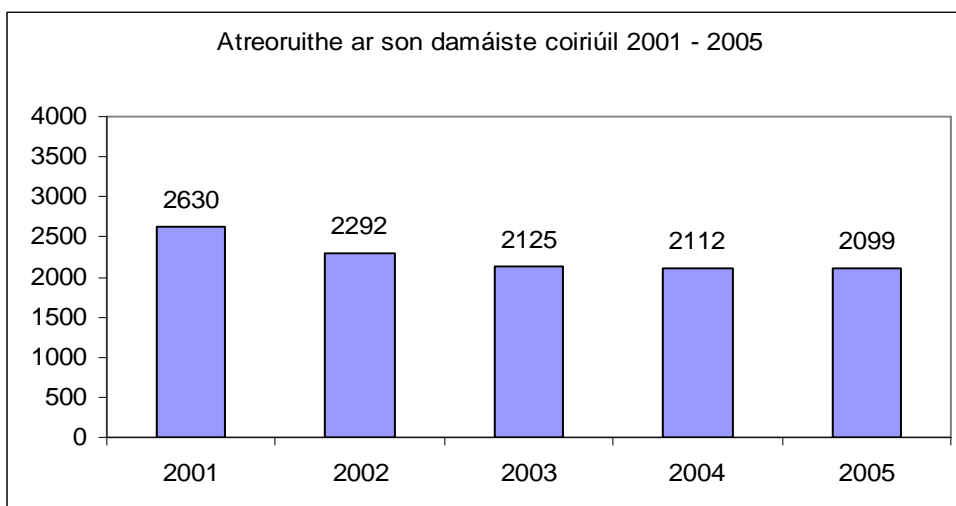
Tromionsaí	
Dúnmharú (9 n-atreorú maidir le 2 theagmhas)	9
Ionsaí faoi ndeara tromghortú	4
Ionsaí faoi ndeara tromghortú	312
Ionsaí le hintinn	0
Iomlán	325
Cionta a bhain le calaois	
Brionnacht/cur amach/calaois	122
Cluain calaoise	21
Claonchasadh	0
Iomlán	143
Cionta gnéasacha	
Tromionsaí gnéasach	0
Ionsaí gnéasach	56
Mígheanas	11
Éigniú/eolas collaí neamhdhleathach (lena n-áirítear iarracht)	37
Loitiméireacht chun críche striapachais	0
Ag sireadh chun críche striapachais	2
Eile	3
Iomlán	109

Taispeánann na figiúir seo a leanas líon na n-atreoruithe a fuarthas le cúig bliana anuas do ghadaíocht, damáiste coiriúil, buirgléireacht, ord poiblí, cionta feithicle agus cionta a bhain le halcól

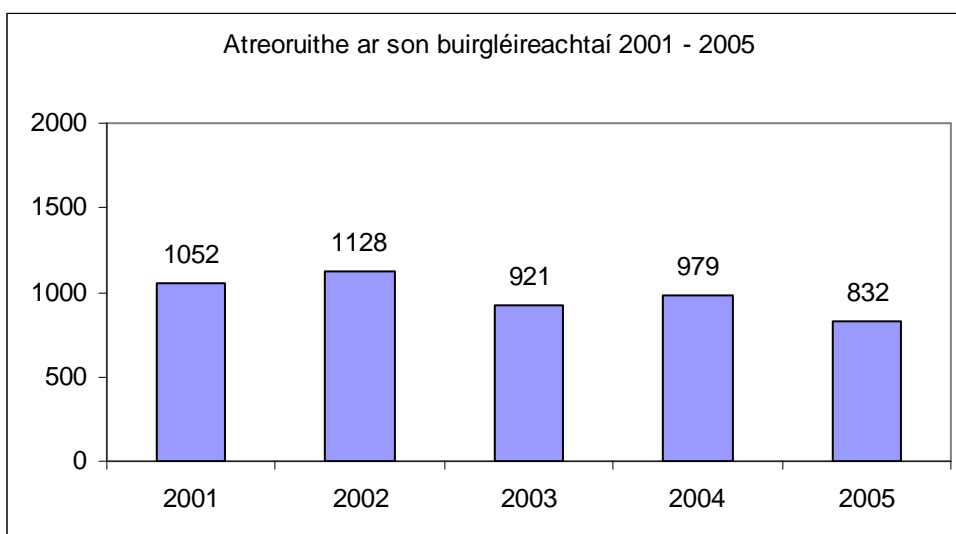
Fíor 11

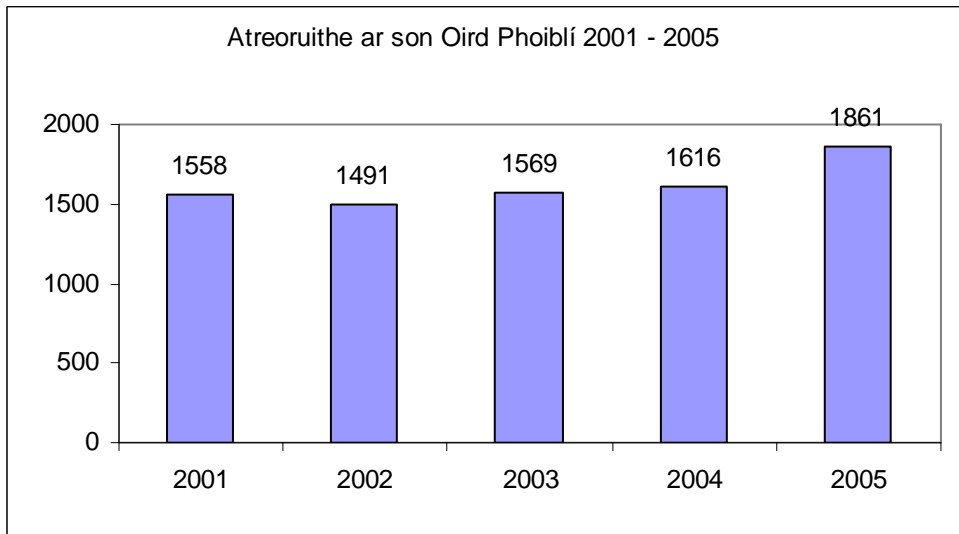
Fíor 12

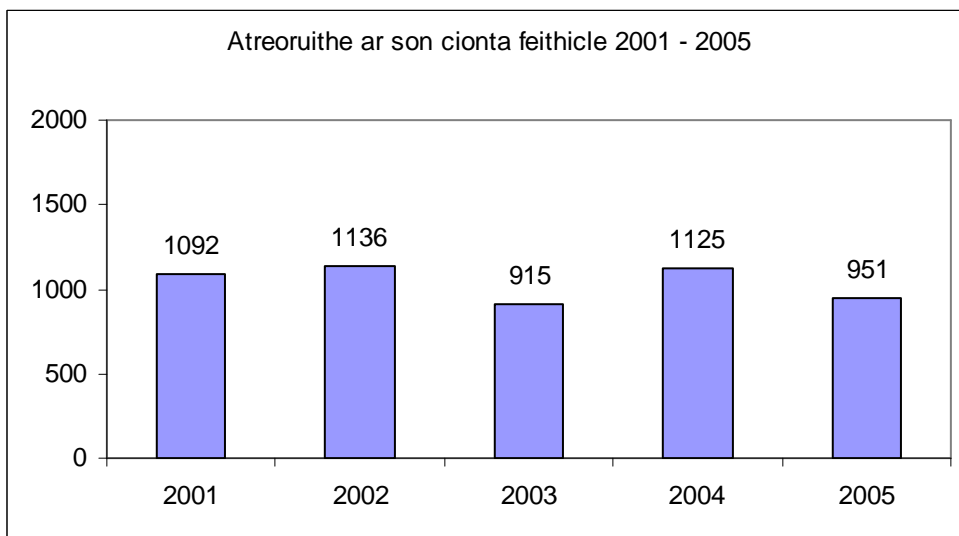
Fíor 13

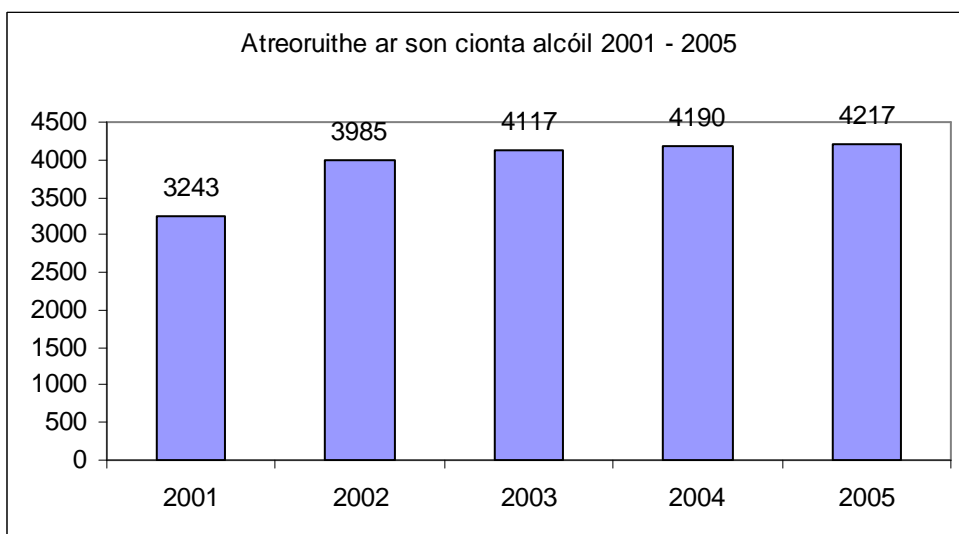
Fíor 14

Fíor 15

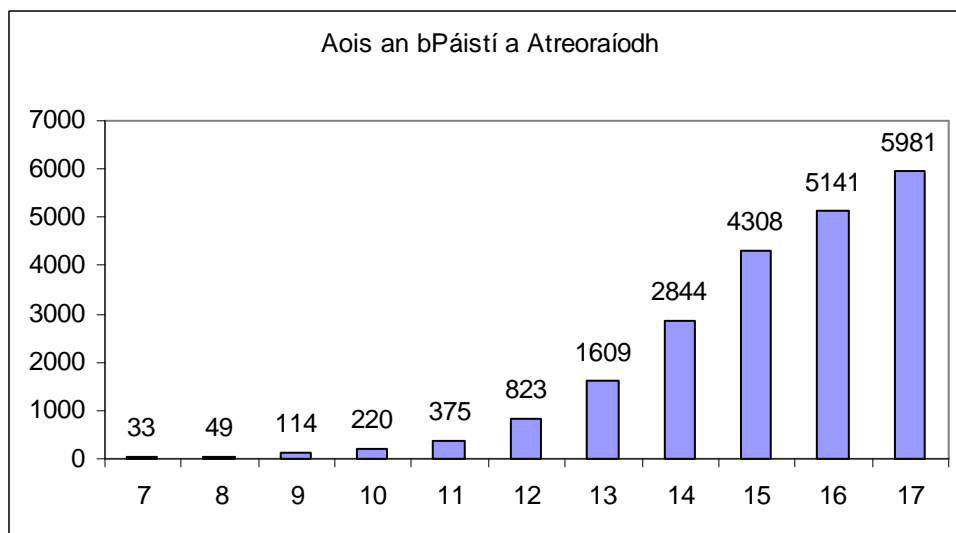
Fíor 16

Imlíonnn an chairt thíos próifíl na bpáistí a atreoraíodh go dtí an Clár Athstiúrtha. Díobh siúd a atreoraíodh is iad seo a leanas céatadán na bpáistí i ngach catagóir aoise go dtí an pointe céatadán is gaire.

Bhí 28% 17 bliana
 Bhí 24% 16 bliana
 Bhí 20% 15 bliana
 Bhí 13% 14 bliana
 Bhí 7% 13 bliana
 Bhí 4% 12 bliana
 Bhí 4% faoin aois 12 bliana

Cairt H

Oiliúint agus Forbairt

Oiliúint

Is é seo a leanas sracfhéachaint ar an gclár oiliúna reatha d'Oifigigh Idirchaidrimh don Óige

- Oiliúint ghinearálta dhá sheachtain do cheapacháin nua. Tá an oiliúint seo faighte ag gach Oifigeach Idirchaidrimh don Óige.
- Oiliúint trí lá ar an gClár 'Fíorcheartas', mar a thugtar air, mar gheall ar rabhadh a thabhairt agus prionsabail an Cheartais Athbhunaithigh. Tá an oiliúint seo faighte ag gach Oifigeach Idirchaidrimh don Óige.
- Oiliúint ginearálta idirghabhála deich lá go creidiúnú Leibhéal 1 ó Mediation Institute Ireland (M.I.I.) arna seachadadh thar thréimhse ceithre mhí le deis a thabhairt do bhaill a scileanna a chleachtadh. Tá an oiliúint seo faighte ag gach Oifigeach Idirchaidrimh don Óige seachas iadsan a ceapadh le deireanas.
- Bíonn oiliúint idirghabhála íospartaigh/ciontóra ar siúl i gcónaí agus tá an oiliúint seo faighte ag ceathrar is caoga d'Oifigigh Idirchaidrimh don Óige.

Molann an Coiste go leanfaí leis an leibhéal reatha oiliúna agus go ndéanfaí measúnú ar an oiliúint seo sula ndéantar cinntí deireanacha mar gheall ar an gclár oiliúna.

Forbairt

- Tá obair curtha ar aghaidh ag seisear Oifigeach Idirchaidrimh don Óige chuig an Mediation Institution of Ireland (MII) d'fhonn creidiúnú leibhéal 2 a ghnóthú.
- Bhronn Coláiste na hOllscoile, Corcaigh, dioplóma i Staidéar ar Iompraíocht Ógánach ar thriúr Oifigeach Idirchaidrimh don Óige agus tá Bliain a hAon den gcúrsa céanna críochnaithe ag beirt eile. Tá Oifigeach Idirchaidrimh amháin don Óige tar éis tabhairt faoi Dhioplóma i gCosaint agus Leas an Pháiste agus tá oifigeach eile tar éis tabhairt faoi Ard-dioplóma i Staidéir um Réiteach Cionbhleachta agus Aighnis i gColáiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath.

Is eol don gCoiste go bhfuil iarrachtaí ar bun ag an Oifig Náisiúnta d'Ógchiontóirí chun cáilíocht tríú leibhéil a fhorbairt d'Oifigigh Idirchaidrimh don Óige. Tacaíonn an Coiste go huile is go hiomlán le hiarrachtaí an Oifig Náisiúnta d'Ógchiontóirí sa mhéid seo.

Breathnú agus Moltaí

Tá an coiste sásta

- leis an gcinnireacht a léirítear agus leis na hiarrachtaí atá á ndéanamh ag Stiúrthóir an Chláir agus ag foireann Oifig Náisiúnta na nÓgchiontóirí maidir le forbairt an Chláir Athstiúrtha mar atá leagtha amach san Acht.
- ó fhaisnéis atá faighte ag an gCoiste go bhfuil Oifigigh Idirchaidrimh don Óige ag oibriú Cuid 4 d'Acht na Leanaí, go háirithe coincheapa an cheartais athbhunaithigh agus go bhfuil siad ag tapú na deise a scileanna a bhreisiú le hoiliúint bhreise.

Molann an Coiste

- go leanfadh an Oifig Náisiúnta d'Ógchiontóirí lena hiarrachtaí cáilíocht oiriúnach tríú leibhéal a ghnóthú d'Oifigigh Idirchaidrimh don Óige
- go gcoimeádfaí faoi athbhreithniú líon na n-Oifigeach Idirchaidrimh don Óige a fhostaítear i ngach Roinn Garda.
- go n-athbhreithneodh Oifig Náisiúnta na nÓgchiontóirí na próisis agus nósanna imeachta a bhaineann le comhaid a chur ar aghaidh chuig Stiúrthóir na nIonchúiseamh Poiblí
- go ndéanfaí socruithe chun rialacháin a dhréachtadh de réir alt 47 den Acht.
- go gcuirfí doiciméad beartais uileghabhálach i dtoll a chéile maidir le gach roinn de Chuid 4 d'Acht na Leanaí agus
- go gcuirfí treoirlínte agus nósanna imeachta uileghabhálacha ar fáil maidir le Cuid 4 den Acht
- go mba chóir Oifigigh Idirchaidrimh don Óige a mhisniú chun moltaí a chur ar aghaidh maidir le neartha agus laigí an Chláir Athstiúrtha.

RÁITEAS BEARTAIS Ó CHOIMISINÉIR AN GHARDA SÍOCHÁNA

Fáiltímse, mar Choimisinéir an Gharda Síochána, roimh achtú Acht na bPáistí 2001 agus táim tiomanta, trí Oifig Stiúrthóir an Chláir Athstiúrtha, forálacha an Achta i ndáil le Ceartas Athbhunaitheach a fheidhmiú. Aithním gur iarracht é próiseas an cheartais athbhunaitheach an dochar a dhéanann iompraíocht choiriúil a leigheas trí phróiseas idirghníomhaíochta idir íospartach agus ciontóir agus trí chumarsáid. Tá an próiseas seo dírithe chomh maith ar athchiontú a sheachaint ón té a bhí ciontach as an iompraíocht choiriúil. Ní féidir le hidirbhearta ceartais athbhunaitheach ach feabhas a chur ar an tseirbhís a dtugaimidne mar Fhórsa Póilíní don phobal. Leagaimse, mar Choimisinéir, amach na prionsabail ginearálta seo a leanas a ngeallann An Garda Síochána é féin dóibh agus é i mbun idirghabhálacha athbhunaitheacha.

1. Ní mór cearta agus riachtanais íospartach, ciontóirí agus an phobal i gcoitinne a thabhairt ar aird agus idirghabhálacha athbhunaitheacha á ndéanamh.
2. I ngach idirghabháil dá sórt ní mór do thoiliú gach páirtithe atá bainteach leis a bheith mar bhunphrionsabal.
3. Níl dul thar an ngá le rúndacht ar fud phróiseas an cheartais athbhunaitheach.
4. Pearsanra cuíoilte agus creidiúnaithe amháin a ba cheart tabhairt faoi idirghabhálacha athbhunaitheacha.
5. Beidh an cleachtas is fearr i réimse an cheartais athbhunaitheach mar threoir ag an nGarda Síochána
6. Tá An Garda Síochána ar an eolas i dtaobh na ndoiciméid éagsúla ar cheartas athbhunaitheach atá eisithe ag na Náisiúin Aontaithe, Comhairle na hEorpa, agus eagraíochtaí idir-rialtais agus neamhrialtais eile nach iad agus tugadh a bhforálacha san áireamh agus beartas á cheapadh
7. Aithníonn An Garda Síochána an tábhacht le comhpháirtíocht idir iad agus áisíneachtaí deonacha agus reachtúla eile atá bainteach le réimhse an cheartais athbhunaitheach agus na hidirghabhála